

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Waalbandijkverbetering Loenen - Dodewaard

21 maart 1997

666-66

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

uw kenmerk
MW96.60656-6082027

uw brief
d.d. 7 januari 1997

ons kenmerk
U175-97/Jm/mw/666-75

onderwerp
Toetsingsadvies over MER Verbetering
Waalbandijk Loenen-Dodewaard

doorkiesnr.
(030) 234 76 23

Utrecht,
21 maart 1997

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het dijkverbeteringsplan Loenen-Dodewaard. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

Het Polderdistrict Betuwe heeft er in het dijkverbeteringsplan voor gekozen om harde taludbekleding aan te leggen, op plaatsen waar in versterkte mate erosie van het buitentalud van de dijk te verwachten is door hoge stroomsnelheden in combinatie met het aanspoelen van zwerfvuil. Op basis van het MER, de gesprekken die zijn gevoerd tussen de provincie Gelderland, het Polderdistrict Betuwe en de Commissie en de aanvullende informatie, heeft de Commissie geconstateerd dat er nog een leemte in kennis bestaat over de vraag of ook met graslandbekleding een voldoende veiligheidsniveau gegarandeerd kan worden op de plaatsen langs de dijk waar het Polderdistrict voor harde bekleding kiest.

De Commissie stelt daarom voor, mede met het oog op toekomstige dijkverbeteringsplannen waar soortgelijke problemen zich kunnen voordoen, de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen om advies te vragen over de erosiebestendigheid van graslandbekleding. Uit dit advies zal moeten blijken of taluds met graslandbekleding op alle plaatsen voldoende erosiebestendig kunnen zijn of dat in bepaalde situaties beter gekozen kan worden voor een harde taludbekleding.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

dr. J.T. de Smidt,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Verbetering Waalbandijk Loenen-Dodewaard

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Waalbandijkverbetering Loenen - Dodewaard

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over de Waalbandijkverbetering, dijkvak Loenen - Dodewaard, hm(O) 239-302,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

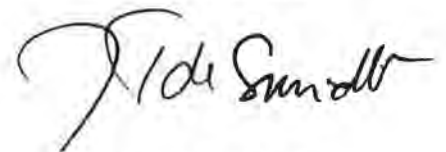
de werkgroep m.e.r. Waalbandijkverbetering Loenen - Dodewaard

de secretaris

drs. F.E. Jorritsma

de voorzitter

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 21 maart 1997

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting	2
3. Aanbevelingen voor de verdere besluitvorming	3
3.1 Taludbekleding	3
3.2 Planalternatief en MMA bij Waaldijk 12 (hmp 240,5)	3
3.3 Planalternatief bij Loenensche Kolk	3
3.4 Afstemming met andere plannen	4
3.4.1 Gebied tussen oude en nieuwe dijk (hmp 294-299)	4
3.4.2 Karrenspoor	4
3.5 Amfibieën	4

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 7 januari 1997, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in nr. 10 d.d. 15 januari 1997
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1.

INLEIDING

Het Polderdistrict Betuwe heeft het voornemen om de primaire waterkering Loenen-Dodewaard te verbeteren. Het dijkvak bevindt zich aan de noordelijke Waaloever, ten westen van Nijmegen en is gelegen in de gemeenten Valburg en Dodewaard.

Ter ondersteuning van de besluitvorming over het dijkverbeteringsplan ex artikel 7 van de Wet op de waterkering wordt milieu-effectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd.

Bij brief van 7 januari 1997^{1]} stelde het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland, als bevoegd gezag in deze m.e.r.-procedure, de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid advies uit te brengen over de inhoud van het milieu-effectrapport (MER).

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.^{2]}.

Tijdens de toetsing heeft de Commissie voor de m.e.r. op 21 februari 1997 (mede naar aanleiding van de ingekomen inspraakreactie) aan de provincie kenbaar gemaakt dat naar haar oordeel in het MER op het punt van de taludbekleding relevante informatie ontbrak. Zij heeft verzocht hierover aanvullende informatie te verschaffen. Op 28 februari heeft de Commissie deze informatie ontvangen als "nadere toelichting" op de projectnota/MER. Deze nadere toelichting heeft niet ter inzage gelegen. De Commissie heeft daardoor alleen de inspraak over het MER bij haar advies kunnen betrekken. De Commissie adviseert de nadere toelichting in het vervolg van de procedure alsnog openbaar te maken.

De Commissie heeft beoordeeld of het MER voldoende informatie bevat om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming en daarbij op grond van artikel 7.26 van de Wm getoetst:

- aan de richtlijnen voor het MER^{3]}, zoals vastgesteld op 1 april 1995 door Gedeputeerde Staten van Gelderland;
- op eventuele onjuistheden^{4]};
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER^{5]}.

Conform artikel 7.26 tweede lid (Wm) heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen reacties op het MER, die schriftelijk zijn ingebracht, in beschouwing genomen. Voor zover relevant zijn de reacties in dit advies verwerkt.

In dit advies wordt in hoofdstuk 2 het hoofdoordeel over het MER gegeven en toegelicht. In hoofdstuk 3 geeft de Commissie opmerkingen over het MER met aanbevelingen die in het vervolg van de besluitvorming betrokken kunnen worden.

1 Zie bijlage 1.

2 De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

3 Wm, artikel 7.23, lid 2.

4 Wm, artikel 7.23, lid 2.

5 Wm, artikel 7.10.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat het MER met de aanvullende informatie (de "nadere toelichting") **voldoende** informatie biedt om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij het besluit over de voorgenomen dijkverbetering van het dijkvak Loenen-Dodewaard.

2.2 Toelichting

Het MER laat duidelijk zien dat vanuit de visie op de dijkversterking de alternatieven logisch en consistent zijn opgebouwd. Daarbij is een volwaardige plaats gegeven aan de LNC-aspecten en de functies.

Op het punt van de taludbekleding heeft de Commissie om aanvullende informatie gevraagd. Over vrij grote delen van het buitentalud is gekozen voor een harde taludbekleding. Op een aantal plaatsen waar de dijk een uitstekende kaap vormt, liggen landschappelijke overwegingen ten grondslag aan deze keuze. Op de overige delen heeft graslandbekleding echter vanuit ecologisch en landschappelijk oogpunt een duidelijke meerwaarde. Voor deze delen is de noodzaak van harde bekleding in het MER onvoldoende onderbouwd. Daarnaast is geen informatie geleverd over de voor- en nadelen van grasland en harde bekleding, en de toepassing van grasland en harde bekleding zijn niet tegen elkaar afgewogen. In het MER ontbreekt verder een variant waarbij zoveel mogelijk graslandbekleding is toegepast.^{6]}

In de "nadere toelichting" heeft het Polderdistrict deze punten voldoende behandeld. In het MER en de nadere toelichting is de informatie gegeven die op dit moment mogelijk is. Op basis van het MER, de gesprekken die zijn gevoerd tussen de provincie Gelderland, het Polderdistrict Betuwe en de Commissie en de nadere toelichting, heeft de Commissie geconstateerd dat de kennis die nodig is om te beoordelen of op de plaatsen waar het Polderdistrict voor harde bekleding kiest een graslandbekleding ook voldoet, echter nog niet aanwezig is. Op dit punt bestaat derhalve naar de mening van de Commissie thans een leemte in kennis. Er zijn verscheidene publicaties^{7]} die aantonen dat taluds flauwer dan 1:2,5 die bestaan uit klei met een zandgehalte van minder dan 50% en waarop een natuurtechnisch beheer wordt toegepast, voldoende sterk zijn voor dijktaaluds in het bovenrivierengebied. Er is echter geen publicatie bekend die specifiek ingaat op de erosiebestendigheid van graslandbekleding in situaties die zich op dit dijkvak voordoen, met plaatselijk hoge stroomsnelheden in combinatie met zwerfvuil.

6 Zie ook reactie 4 (bijlage 4).

7 Zie bijvoorbeeld:

Aanleg en beheer van grasland op rivierdijken, L.M. Fliervoet, 1992.

Aanleg en beheer van rivierdijken - Terugkeer van soortenrijk grasland door gerichte maatregelen, C.I.J.M. Liebrand, 1996.

Botanische samenstelling, oecologie en erosiebestendigheid van rivierdijkvegetaties, F.J. van der Zee, 1992.

Van het Polderdistrict kan redelijkerwijs niet verwacht worden dat het op korte termijn in deze leemte in kennis voorziet. De Commissie heeft begrepen dat de provincie in haar besluit zal inspelen op deze leemte in kennis.

3. AANBEVELINGEN VOOR DE VERDERE BESLUITVORMING

3.1 Taludbekleding

In paragraaf 2.2 is ingegaan op de keuze van de taludbekleding. Geconcludeerd is dat er een leemte in kennis bestaat over de erosiebestendigheid van graslandbekleding in bijzondere situaties. Om deze leemte in kennis in de komende jaren in te vullen zal hierover aanvullende informatie moeten worden verzameld op basis van praktijkervaringen.

■ De Commissie adviseert de provincie om, als op plaatsen van dit dijkvak waar het Polderdistrict problemen met de erosiebestendigheid verwacht, graslandbekleding wordt aangelegd, een intensief monitoringprogramma uit te voeren dat erop is gericht te onderzoeken welke erosie optreedt op plaatsen met een graslandvegetatie.

3.2 Planalternatief en MMA bij Waaldijk 12 (hmp 240,5)

De dijk bij Waaldijk 12 ligt nu in een scherpe bocht rond de woning; de woning 'verklaart' en markeert in feite de bocht in de dijk. In het planalternatief zal de woning van Waaldijk 12 geamoveerd en herbouwd worden. De landschappelijke leesbaarheid van het nieuwe dijktracé wordt sterk verminderd door de te herbouwen woning veel verder van de dijk kruin terug te leggen dan nu het geval is (de afstand was ongeveer 12 meter, wordt nu ongeveer 31 meter).

■ De Commissie geeft in overweging om bij de verdere planuitwerking de woning dichterbij de kruin terug te bouwen op bijvoorbeeld een overhoogte aangebracht op het binnentalud of de binnenberm⁸). Op deze manier is winst te boeken ten opzichte van de huidige situatie en het MMA.

3.3 Planalternatief bij Loenensche Kolk

Vanuit een landschappelijke optiek zijn op deze locatie drie structuurkenmerken in het geding:

- A de zeer markante boogstraal in het tracé;
- B de sterke relatie tussen dijktracé en het parkbos (de bomen groeien 'tegen' de dijk);
- C de buitendijkse kolk en het binnendijkse parkbos vormen in de boogstraal van het lengtetracé van de dijk een nieuwe poort.

Uit het plan blijkt dat de sterke relatie tussen het dijktracé en het parkbos verloren gaat. Door de verflauwing van het binnentalud en de reservering voor een

8 Zie ook: *Aan de dijk gezet - dijkwoningen vroeger, nu en in de toekomst*. M. Beek & M. Kooiman, 1996.

4 meter brede onderhoudstrook zal, ook na aanplant van een nieuwe bosman tel, het bos verder van de kruin komen te liggen.

■ De Commissie geeft in overweging om op dit deeltraject ook de 4 meter brede onderhoudstrook te beplanten, waardoor de afstand tussen het bos en de kruin van de dijk kleiner wordt. Hierdoor is het reëel te veronderstellen dat na 40 à 50 jaar een zelfde samenhang tussen de dijk en het bos bereikt zal zijn als in de huidige situatie.

3.4 Afstemming met andere plannen

3.4.1 **Gebied tussen oude en nieuwe dijk (hmp 294-299)**

Het gebied tussen de oude en de nieuwe dijk ter hoogte van hmp 294 en 299 maakt geen onderdeel van het plangebied uit. In het MER staat vermeld dat de uiteindelijke inrichting door derden gerealiseerd kan worden. Gezien de ligging tussen de oude en de nieuwe dijk, zal de bestemming en inrichting van het gebied zeer bepalend zijn voor de samenhang tussen deze twee dijken.

■ De Commissie adviseert de bij de bestemming betrokken overheid (gemeente, provincie) sturing te geven tijdens de planvorming voor dit gebied, zodanig dat de landschappelijke samenhang tussen de oude dijk, de nieuwe dijk en het tussengelegen gebied gewaarborgd wordt. De Commissie acht het van belang dat het open en groene karakter van dit gebied wordt gehandhaafd en planologisch wordt vastgelegd.

3.4.2 **Karrenspoor**

De gemeente Valburg onderzoekt de mogelijkheid om op de dijk een 'karrenspoor' aan te leggen om de verkeersveiligheid op de dijk te verbeteren. De Commissie is van mening dat deze inrichting van de kruin ook vanuit landschappelijk oogpunt een meerwaarde heeft.

■ De Commissie adviseert het bevoegd gezag om te bevorderen dat de uitvoering van de plannen voor de verkeersafwikkeling op de dijk gelijk oplopen met de uitvoering van het dijkverbeteringsplan.

3.5 Amfibieën

Uit bijlage 1 blijkt dat in alle deelsecties een binnen-buitendijkse relatie bestaat tussen biotopen van amfibieën. In de uitvoeringsfase zal hiermee rekening worden gehouden (geen werkzaamheden in de trekperiode in het voorjaar), maar er zijn geen mitigerende maatregelen voorgesteld om verstoring van de trek na afronding van de werkzaamheden te beperken. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld doorgangen onder de weg op de dijk.

■ De Commissie adviseert om blijvende mitigerende maatregelen voor amfibieën in het plan op te nemen.

groen

BIJLAGEN

**bij het toetsingsadvies over het
milieu-effectrapport
Waalbandijkverbetering
Loenen - Dodewaard**

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 7 januari 1997 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten

provincie
GELDERLAND

Bezoekadres
Markt 11
Arnhem

Postadres
Postbus 5000
6800 GK Arnhem

telefoon (000) 359 91 11

telefax 45 668 9494

telefax (000) 359 94 94

— Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	13/01/97
nummer:	39-97
dossier:	666-41/m47 7x
kopie naar:	Sc-ples-bib

datum

nummer

— 7 januari 1997

— MW96.60656-6082027

onderwerp

— Terinzagelegging projectnota/MER, ontwerp-
dijkverbeteringsplan c.a. voor de Waalbandijk,
dijkvak Loenen-Dodewaard hm (O) 239-302

Hierbij sturen wij u de projectnota/MER en het ontwerpdiijkverbeteringsplan voor de verbetering van de Waalbandijk, dijkvak Loenen-Dodewaard, hm (O) 239-302. Verder ontvangt u afschriften van de aanvragen voor de besluiten die nodig zijn met het oog op de uitvoering van dit plan en van de bekendmaking voor de terinzagelegging. De bekendmaking hiervan vindt plaats op 15 januari 1997 in enkele regionale en lokale kranten en de Staatscourant.

De advisering door uw commissie en door de wettelijke adviseurs bevindt zich op het kritieke pad van de planning. Wij verzoeken u daarom zo snel als mogelijk een advies uit te brengen over de projectnota/MER.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

voorzitter

griffier

bijlagen:

- ontwerpdiijkverbeteringsplan
- afschrift bekendmaking
- afschriften van aanvragen

coll.

code: YN/M9700125

Inlichtingen bij dhr. K. Verea

doorkeest. 359 88 56

verzonden

09 JAN. 1997

Postbank 869782

ABN-AMRO Arnhem 53 90 26 453
BNB te Gravenhage 28 50 10 824

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 10 d.d. 15 januari 1997

BEKENDMAKING

Terinzagelegging en openbare zitting Dijkverbeteringsproject Waalbandijk, dijkvak Loenen-Dodewaard hm(O) 239-302

Via deze bekendmaking willen wij u op de hoogte stellen van het voornemen tot dijkverbetering en de gelegenheid bieden hierop te reageren. Bij dit project zijn meerdere overheden betrokken. Daarom is afgesproken dat alle reacties naar één adres zullen worden verzonden. Gedeputeerde Staten van Gelderland vervullen de coördinerende rol. De besluitvorming over de verbetering van deze dijk gebeurt op basis van de Wet op de waterkering.

Het polderdistrict Betuwe heeft voor de verbetering van de Waalbandijk, dijkvak Loenen-Dodewaard hm(O) 239-302 in de gemeenten Dodewaard en Valburg een plan opgesteld. Dit ontwerp-dijkverbeteringsplan en de projectnota/milieu-effectrapport (MER) zijn gereed. Tevens heeft het polderdistrict aanvragen voor vergunningen e.d. ingediend bij de betrokken overheden.

Het gaat om de volgende aanvragen met het oog op de uitvoering van de dijkverbetering:

- Wet verontreiniging oppervlaktewatervergunning voor opslag verontreinigde grond;
- Wet verontreiniging oppervlaktewatervergunning voor verwerken van secundaire bouwstoffen;
- Vergunning Rivierenwet, ten behoeve van onder andere het rivierwaarts verplaatsen van het tracé en het aanbrengen van een depot voor de opslag van klasse IV specie en het aanbrengen van beplanting;
- Kapvergunning (gemeente Valburg);
- Aanlegvergunning voor de dijken (gemeente Valburg);
- Wet milieubeheervergunning voor het plaatsen van een mobiele puinbreekinstallatie;
- Sloopvergunning voor het pand aan de Waalbandijk 12;
- Kapvergunning (gemeente Dodewaard);
- Aanlegvergunning voor de dijken (gemeente Dodewaard);

- Vrijstelling als bedoeld in artikel 19 wet Ruimtelijke Ordening, ten behoeve van werkzaamheden in afwijking van het bestemmingsplan;
- Vrijstelling als bedoeld in artikel 50 lid 5 van de Woningwet, ten behoeve van de wederopbouw van het pand Waalbandijk 12.

Terinzagelegging

Het ontwerp-dijkverbeteringsplan en de bijbehorende projectnota/MER en de genoemde aanvragen, liggen van 16 januari 1997 tot en met 12 februari 1997 ter inzage in:

- het ambtshuis van het polderdistrict Betuwe, Dorpsstraat 8 te Elst (Gld), op werkdagen van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur;
- het gemeentehuis van Dodewaard, Pluimburgsestraat 19 te Dodewaard, op werkdagen van 08.30 tot 12.00 uur en op woensdagmiddag van 16.30 tot 18.00 uur;

- het gemeentehuis van Valburg, Europalaan 1 te Andelst, op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur;

- de Bibliotheek van het Huis der Provincie, Markt 11 te Arnhem, op werkdagen van 08.30 tot 16.30 uur.

Het ontwerp-dijkverbeteringsplan en de projectnota/MER zijn tegen kostprijs te bestellen van het Projectbureau dijkverbetering van de provincie Gelderland (zie onderstaand telefoonnummer). Indien u niet in staat bent tijdens kantooruren de terinzage gelegde stukken in te zien, dan kunt u eveneens contact opniemen met dit bureau.

Schriftelijke zienswijzen

Bij dit project zijn meerdere overheden betrokken. Daarom is afgesproken dat alle reacties naar één adres worden verzonden. U kunt tot en met 12 februari 1997 bij Gedeputeerde Staten van Gelderland schriftelijk reageren.

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Dienst Milieu en Water
Projectbureau dijkverbetering
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Graag onder vermelding van nummer MW96.60656. Wij verzoeken u bovendien bovenaan de brief aan te geven op welk onderdeel u reageert. Overigens kan iedereen die zienswijzen inbrengt verzoeken om zijn/haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Mondelinge zienswijze/openbare zitting

Behalve schriftelijk kunt u ook mondeling reageren. Hiervoor wordt op maandag 20 januari 1997 een openbare zitting georganiseerd in het Chr. Verenigingscentrum Herveld, Tielsestraat 183 te Herveld. Vertegenwoordigers van betrokken overheden zijn aanwezig om uw vragen te beantwoorden. De zitting begint om 19.30 uur.

U wordt verzocht zoveel mogelijk gebruik te maken van deze zitting, wanneer u uw zienswijze uitsluitend mondeling wilt indienen.

Nadere informatie

Voor nadere informatie over bovenvermeld dijkverbeteringsproject kunt u zich wenden tot de provincie Gelderland, Projectbureau dijkverbetering, de heer K. Veraa, tel. (026) 359 88 56.

Arnhem, 10 januari 1997 - nr. MW96.60656

provincie
GELDERLAND

Gedeputeerde Staten van Gelderland
J. Kemminga - voorzitter
drs. C.P.A.G. Crasborn - griffier

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Polderdistrict Betuwe

Bevoegd gezag: college van Gedeputeerde Staten van Gelderland

Besluit: goedkeuring dijkverbeteringsplan ex artikel 7 van de Wet op de waterkering

Categorie Besluit m.e.r. 1994: 12.1

Activiteit: Het dijkvak Loenen-Dodewaard van hmp 239-302 is voldoende hoog, maar plaatselijk niet voldoende stabiel. Verder is geconstateerd dat bij hoog water zand onder de dijk kan wegspoelen. Delen van het buitentalud zijn erosiegevoelig en/of in te grote mate waterdoorlatend. Om deze problemen op te lossen heeft het Polderdistrict een dijkverbeteringsplan opgesteld.

Bijzonderheden: Tijdens de toetsing heeft de Commissie aan de provincie kenbaar gemaakt dat het MER op het punt van de taludbekleding onvolledig is. Voor dat onderdeel heeft zij om aanvullende informatie verzocht. In het MER en de aanvulling informatie (de "nadere toelichting") heeft het Polderdistrict de informatie gegeven die op dit moment mogelijk is. Op basis van het MER, de aanvullende informatie en gesprekken die zijn gevoerd tussen de provincie Gelderland, het Polderdistrict Betuwe en de Commissie, heeft de Commissie geconstateerd dat de kennis die nodig is om te beoordelen of op de plaatsen waar het Polderdistrict voor harde bekleding kiest een graslandbekleding ook voldoet, echter nog niet aanwezig is. Op dit punt bestaat derhalve naar de mening van de Commissie thans een leemte in kennis. Er zijn verscheidene publicaties die aantonen dat taluds flauwer dan 1:2,5 die bestaan uit klei met een zandgehalte van minder dan 50% en waarop een natuurtechnisch beheer wordt toegepast, voldoende sterk zijn voor dijktaaluds in het bovenrivierengebied. Er is echter geen publicatie bekend die specifiek ingaat op de erosiebestendigheid van graslandbekleding in situaties die zich op dit dijkvak voordoen, met plaatselijk hoge stroomsnelheden in combinatie met zwerfvuil.

Van de Polderdistrict kan redelijkerwijs niet verwacht worden dat het op korte termijn in deze leemte in kennis voorziet. De Commissie heeft begrepen dat de provincie in haar besluit zal inspelen op deze leemte in kennis.

De Commissie adviseert de provincie om, als op plaatsen van dit dijkvak waar het Polderdistrict problemen met de erosiebestendigheid verwacht, graslandbekleding wordt aangelegd, een intensief monitoringprogramma uit te voeren dat erop is gericht te onderzoeken welke erosie optreedt op plaatsen met een graslandvegetatie.

Daarnaast stelt de Commissie in haar aanbiedingsbrief voor, mede met het oog op toekomstige dijkverbeteringsplannen waar zich soortgelijke problemen kunnen voordoen, de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen om advies te vragen over de erosiebestendigheid van graslandbekleding. Uit dit advies zal moeten blijken of taluds met graslandbekleding op alle plaatsen voldoende erosiebestendig kunnen zijn of dat in bepaalde situaties beter gekozen kan worden voor een harde taludbekleding.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 18 januari 1995

richtlijnenadvies uitgebracht: 22 maart 1995

richtlijnen vastgesteld: 1 april 1995

kennisgeving MER: 15 januari 1997

toetsingsadvies uitgebracht: 21 maart 1997

Samenstelling van de werkgroep:

dr. F.H. Everts

ir. L. Nieuwenhuijze

ir. D.C. van Ooijen

drs. J. Renes

dr. J.T. de Smidt (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. F.E. Jorritsma

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	—	M.C. 'de buddy rijders'	Zetten	970122
2.	970123	Rentmeesterskantoor Reinders Folmer B.V. namens de familie van Randwijck	Amsterdam	970128
3.	970129	D.N.P. Tap	Elst	970130
4.	970211	Gelderse Milieufederatie	Arnhem	970212
5.	970211	H.A. Bastiaans	Dodewaard	970212
6.	970210	C.G. Baron van Boetzelaer	Loenen a/d Waal	970212
7.	970116	N.V. Gemeenschappelijke Kernenergiecentrale Nederland	Dodewaard	970214
8.	970209	L.G. van Olst	Herveld	970219
9.	970120	Verslag hoorzitting	Herveld	970226